

Kaupunginhallitus 27.10.2025 § 319

§ 319

Valtuustoaloite ohjauksesta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetvityksen tekemiseen turhien perintäprosessien välttämiseksi (Kv-asia)

Valmistelijat / lisätiedot:
Talmat Maarit
Reimars Mia
Askolin-Berggren Anni
Koiso-Kanttila Maija
etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kaupunginhallitus ehdottaa, että valtuusto merkitsee selostusosan tiedoksi vastauksena valtuutettu Henna Partasen ym. 28.4.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen ohjauksesta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetvityksen tekemiseen turhien perintäprosessien välttämiseksi sekä toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös

Kaupunginhallitus:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Valtuustoaloite

Henna Partanen ja 20 muuta kaupunginvaltuutettua ovat 28.4.2025 jättäneet valtuustoaloitteen, jossa esitetään, että:

- kaupunki selvittää perintään päätyvien varhaiskasvatusmaksujen määrän ja syyt maksamatta jättämiselle.
- kaupunki ryhtyy viipymättä lisäämään perheiden neuvontaa ja ohjeistusta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetvitysten tekemiseksi oikein ja ajallaan syyttä perintään päätyvien maksujen vähentämiseksi.
- kaupunki varmistaa etenkin maahanmuuttajataustaisten vanhempien ymmärryksen tuloksetvitysten tekemisen tärkeydestä ja tarvittaessa antaa opastusta eVaka-järjestelmän käytössä.

Vastaus

Espoon kaupungin varhaiskasvatusmaksujen perintään päätyy vuosittain huomattava määrä laskuja. Vuonna 2024 perintään meni 14 402 laskua, yhteisarvoltaan 1,8 miljoonaa euroa. Näistä 2 391 laskua on edelleen aktiivisessa perinnässä. Lisäksi noin 4 000 asiakasta jättää toistuvasti maksamatta vähintään kolme laskua vuodessa.

Syitä maksamatta jättämiselle ovat muun muassa:

- Laskun erääntyminen ennen yleistä palkkapäivää (15. päivä), jolloin lasku siirtyy perintään 16 päivän kuluttua eräpäivästä.
- Asiakas ei välttämättä ole tietoinen siitä, että laskut ohjautuvat Suomi.fi-palveluun tai johonkin muuhun sovellukseen. Lisäksi asiakas on saattanut sulkea ilmoitukset laskun saapumisesta kyseiseen sovellukseen, mikä voi johtaa siihen, ettei laskun saapumisesta tule erillistä ilmoitusta.
- Asiakkailla on usein puutteellinen ymmärrys tulonselvityksen merkityksestä ja siitä, että tulonselvitys tulee tehdä vähintään kerran vuodessa. Tämä korostuu erityisesti maahanmuuttajataustaisten vanhempien keskuudessa, mutta koskee myös monia suomalaisia asiakkaita. Verohallinnon tulorekisteriyksikön antaman ohjeen mukaan kunta ei voi varhaiskasvatusmaksun määräämistä varten tarkistaa tulorekisteristä asiakkaan tulotietoja ilman asiakkaalta saatua suostumusta. Suostumus on kertaluonteinen. Yleinen harhaluulo on, että kun suostumus tulorekisterin käyttöön on kerran annettu, tulot tarkistetaan automaattisesti vuosittain.

Kaupunki on jo ryhtynyt toimiin:

- Syksyn asiakasmaksukirjeeseen on lisätty ohjeistava saate.
- Yhteistyötä asiointipisteiden ja kotouttamispalveluiden kanssa on vahvistettu, jotta asiakkaat saavat tukea asiointiin kasvotusten, chatin tai videopuheluiden välityksellä. Asiointipisteiden henkilöstöä on koulutettu palveluiden sisällöstä, ja asiakaspalvelijoiden tueksi on perustettu sisäinen Teams-kanava, jossa voi kysyä neuvoa ja jakaa tietoa.
- YouTube-video tulonselvityksestä on julkaistu englanniksi.
- Huoltajille lähetetään muistutusviesti, kun aiemmin ilmoitettu tulotieto on vanhenemassa. Lisäksi, kun lapsi aloittaa varhaiskasvatuksen, lähetetään muistutus tulonselvityksen tekemisestä lapsen kanssa samassa taloudessa asuville aikuisille.
- Vuonna 2024 asiakasmaksutiedotetta on selkeytetty ja muokattu selkokieleisemmäksi, jotta se olisi helpommin ymmärrettävissä kaikille asiakkaille.
- Varhaiskasvatusyksiköissä korostetaan aloituskeskusteluissa huoltajille maksullisuuden ja tulonselvityksen merkitystä. Molempien samassa taloudessa asuvien huoltajien tulee aina tehdä oma henkilökohtainen tulonselvitys.
- Asiakasmäärä on kasvanut merkittävästi, minkä vuoksi asiakasmaksutiimin henkilöstöä on lisätty ja lisätään edelleen. Tavoitteena on varmistaa, että tulonselvitykset ehditään käsitellä ajallaan ja estää laskujen aiheuton siirtyminen perintään. Asiakkaat ovat myös entistä tarkempia tulojen ilmoittamisessa ja tekevät tulonselvityksiä useammin vuoden aikana.
- Tarjoamme puhelinpalvelua kolmena päivänä viikossa, vastaamme sähköposteihin ja viestimme tulonselvityksen tietojen puutteista eVakan kautta. Asiakas voi saada eVaka-tukea myös palveluaikojen ulkopuolella. Pyrimme ohjeistamaan asiakkaita mahdollisimman selkeästi esimerkiksi lähettämällä suoria viestejä tai päivittämällä kotisivujen ohjeita.

Päätöshistoria

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Henna Partanen ja 20 muun kaupunginvaltuutetun 28.4.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen ohjausta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetyksen tekemiseen turhien perintäprosessien välttämiseksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kasvun ja oppimisen lautakunta 24.09.2025 § 247

Päätösehdotus

Esittelijä
Kasvun ja oppimisen toimialajohtaja Narvo-Akkola Merja

Kasvun ja oppimisen lautakunta antaa selostusosan mukaisen lausunnon valtuutettu Henna Partanen ja 20 muun kaupunginvaltuutetun 28.4.2025 jättämään valtuustoaloitteeseen ohjausta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetyksen tekemiseen turhien perintäprosessien välttämiseksi.

Käsittely

Puheenjohtaja Laiho ehdotti Wallsin kannattamana asian jättämistä pöydälle.

Keskustelun päätyttyä puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko pöydällepanoehdotus yksimielisesti hyväksyä. Koska sitä ei vastustettu, puheenjohtaja totesi sen tulleen yksimielisesti hyväksytyksi.

Päätös

Kasvun ja oppimisen lautakunta:
Asia jätettiin yksimielisesti pöydälle.

Nämnden Svenska rum 25.09.2025 § 82

Förslag

Föredragande
Direktör för sektorn för fostran och lärande Narvo-Akkola Merja

Nämnden Svenska rum ger ett utlåtande enligt redogörelsedelen som svar på Henna Partanens och 20 andra fullmäktigeledamöters motion 28.4.2025 om handledning för inkomstutredningar för klientavgifter inom småbarnspedagogik för att undvika onödiga indrivningsprocesser.

Beslut

Nämnden Svenska rum
Förslaget godkändes enhälligt.

Liitteet**Oheismateriaali**

- Valtuustoaloite ohjausta varhaiskasvatusmaksujen tuloksetyksen tekemiseen

Tiedoksi

